Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori netranсate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, [illegible], J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicari mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care dĭ
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 franci, pe trei lunĭ 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulu pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 110. **Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 16 (28) Maiu** **1889.**

Brașovŭ, 15/27 Maiu

Cetitorii noștri își aducŭ de sigurŭ aminte de cuprinsulŭ unui articulŭ din ḑiarulŭ „Grazer Tagepost,“ care vorbea despre persecuțiunile, la care suntŭ espușĭ Sasii din partea regimului ungurescŭ. La acestŭ articulŭ găsise cu cale fóia tiszaistă, „Pester Lloyd“ — spre a combate afirmările articulului fóiei germane, — sĕ comunice că, de persecutațĭ ce suntŭ Sașii, „matadorii acestora din dieta ungurescă suntŭ aprópe de încheiarea păcii cu guvernulŭ.“

Unŭ deputatŭ sasŭ din Ardélŭ, care nu face parte din nicĭ una din cele trei partide ale dietei ungurescĭ, miratŭ de aserțiunea fóiei tiszaiste, se grăbi a adresa acesteia o scrisóre, în care-i dete cea mai formală desmințire ḑicêndŭ: „....Spre părerea de rĕu a deputațilorŭ sași nu s'a făcutŭ nimicŭ până în momentulŭ de față, ce ar pute îndemna pe aceștia se-șĭ schimbe atitudinea lorŭ față cu guvernulŭ.“

Deputatulŭ sasŭ spune, că gravaminele Sașilorŭ nu suntŭ luate din vêntŭ, ci suntŭ fórte bine cunoscute, pentru că s'au arătatŭ în dietă, prin pressă, în diferite petițiunĭ și representațiunĭ.

Fóia guvernamentală, cu tóte astea, face pe *„nem tudom“* — cum se ḑice pe la noi spre a se arăta cum își ține Ungurulŭ cuvêntulŭ — și se preface că nu-șĭ aduce aminte sĕ fi cetitŭ undeva gravaminele Sașilorŭ în formulare clară și precisă.

Fóia națională săsescă din Sibiiu rĕspunde la „nem tudom“ al fóiei tiszaiste arătând șépte puncte, cele mai mai principale din gravaminele Sașilorŭ.

Intâiulŭ gravamenŭ e, că *legea de naționalitate* nu se mai respectă. Acéstă lege prescrie, ca *organele municipale sĕ se servescă*, în comunicațiunea lorŭ cu comunele, întrunirile, reuniunile, institutele și privații, după putință *de limba acestora;* și cu tóte astea, chiar și acolo unde e „posibilitate“, comunicațiunea oficială e aprópe maghiarisată. Mai dispune legea de naționalitate, ca *comunele* în comunicațiunea lorŭ *cu municipiulŭ, cu organele lui, cu guvernulŭ se se folosescă* de limba oficială a statului orĭ *de propria lorŭ limbă de afacerĭ*.

Ce a făcutŭ însĕ de pildă fișpanulŭ Gabriel Bethlen dela Têrnava mare? A impusŭ orașului Sighișóra sĕ se folosescă, în corespondența sa ofială cu comitatulŭ, de limba maghiară. Cererea orașului d'a i-se respecta dreptulu sĕu n'a fostŭ luată în sémă.

O altă disposițiune a legii de naționalitate e, ca în procesele civile și criminale *la judecătoriile de întâia instanță* sĕ se observe *în privința limbei* procesuale și a limbei sentințeĭ *usulŭ de până acum* (limba părțilorŭ). Cu tóte astea, judecătoriile de întâia instanță, fără a mai vorbi de celelalte, s'au maghiarisatŭ.

In privința *oficielorŭ cărțilorŭ funduare*, legea de naționalitate dispune, ca decă doréscŭ părțile private sĕ dea atâtŭ *hotărîrea*, câtŭ și *estrasele* în limba oficială a statului, orĭ *într'una din limbile protocolare ale acelei jurisdicțiunĭ*, pe alŭ cărei teritoriu se află oficiulŭ cărțilorŭ funduare.

In contra acestei disposițiunĭ, oficiile cărțilorŭ funduare dau numai hotărîrĭ și estrase maghiare. Ba noua ordinațiune în privința cărțilorŭ funduare nu numai a trasŭ cu condeiulŭ peste legea de naționalitate, ci pretinde, ca orĭ-ce documentŭ sĕ fiă în limba maghiară, altfelŭ nu va face intabularea.

De asemenea nu se ține în sémă nicăirĭ acea disposiția a legii de naționalitate, ca tribunalulŭ de întâia instanță sĕ dea hotărîrile și sentința curții de apelŭ fiăcărei părțĭ singuratice și în limba în care cere partea, întru câtŭ acéstă limbă este limba oficială (dovadă că judecătoriile de instanța ântâiu nu s'au cugetatŭ ca maghiare) orĭ o limbă protocolară a jurisdicțiunii.

Nu mai puținŭ e călcată în picióre disposițiunea legii de naționalitate. ca autoritățile bisericescĭ, chiar și cele mai înalte sĕ se pótă folosi față cu jurisdicțiunile de una din limbile protocolare ale jurisdicțiunilorŭ respective.

Și cu tóte astea, și fișpanii și inspectorii școlarĭ refusă a primi hârtii în limba maghiară.

Cu totulŭ desconsiderată e disposițiunea legii de naționalitate, ca ministrulŭ instrucției publice sĕ îngrijéscă a se cultiva cetățenii fiecărei naționalitățĭ, unde locuescŭ în masse mai marĭ, în institute de învĕțĕmêntŭ ale statului în limba lorŭ maternă, până la pragulŭ universității.

Ce vedemŭ însĕ pretutindenea unde poporațiunea nemaghiară e în massă compactă, n'a înființatŭ statulŭ decâtŭ totŭ numai școle maghiare.

Trecêndŭ la administrațiune, fóia săsescă vede, că acésta e încredințâtă, cum e la Têrnava-mare și la Bistrița, unorŭ fișpanĭ nedestoinicĭ. Fișpanii, și Bethlen și Banffy suntŭ dușmanĭ poporațiunii comitatului, îșĭ permitŭ totŭ felulŭ de încălcărĭ de dreptŭ și abusurĭ, provocândŭ în poporațiune pe ḑi ce merge totŭ mai mare amărîciune și nemulțămire.

Instrucțiunea limbii maghiare în școlele poporale se pretinde mai multŭ decâtŭ prescrie legea, căcĭ ordinațiunile ministeriale, de pildă cea în privința numĕrului órelorŭ, a dispusŭ 17 óre pe săptĕmână în classa inferióră a unei școle poporale cu douĕ classe. Urmarea e decăderea învĕțĕmêntului.

Invĕțătorii, carĭ după lege nu suntŭ îndatorațĭ la instrucțiunea limbei maghiare, suntu amenințațĭ cu destituire, decă nu-șĭ însușescŭ limba maghiară. Așa s'a întêmplatŭ cu învĕțătorii carĭ șĭ-au finitŭ studiile înainte de 1872.

Fóia națională săsescă mai adauge la acéstă colecțiune de gravanime, despre care fóia ungurescă se preface că „nu scie nimicŭ“, că s'a împedecatŭ universitatea săsescă de a dispune de averea ei, punêndŭ'o guvernulŭ sĕ dea banĭ și sĕ plătéscă pentru scopurĭ, ce universitatea nu le-a avutŭ nicĭ odată în vedere; că li-s'a făcutŭ ilusoriu prin legislativă dreptulŭ de proprietate, universității și orașului Brașovŭ, asupra moșiilorŭ nobilitare posedate hotărîndŭ dieta ungurescă, că legea urbarială nu se póte aplica asupra moșiilorŭ nobilitare ale Sasilorŭ și așa sĕ li-se ia ambilorŭ posesorĭ proprietatea privată! Nicĭ până aḑi nu li-s'a datŭ proprietarilorŭ despăgubirea de ḑeciuelĭ pentru aceste moșii.

In neputința lorŭ de a rĕsturna afirmările fóiei săsescĭ, întemeiate cu legea în mână, foile ungurescĭ au tăcutŭ; numai fóia bugetară „Kolozsvar“ a găsitŭ cu cale a îndruga câteva verḑĭ și uscate, mărginindu-se numai la gravaminele ce privescŭ universitatea, și ḑicêndŭ că administrația acesteia e rea, fiindcă pentru unŭ venitŭ de 177,050fl. costă administrația 22,000 fl., pe când administrațiunea statului rom. cat. cu unŭ venitŭ de 2,352,000 fl. costă numai 8,959.

Tóte bune, sĕ ḑicemŭ că așa e cu administrația veniturilorŭ universității săsescĭ, dér cum rĕmâne cu călcarea legii de naționalitate, cu legile și cu ordonanțele de maghiarisare?

La acésta tace mulcomŭ fóia ungurescă, pentru că în fața doveḑilorŭ aduse despre nedreptățirile și încălcările, ce se se sĕvêrșescŭ de regimŭ și de organele lui în detrimentulŭ naționalitățilorŭ, e în neputință de a mai ḑice unŭ cuvêntŭ.

DIN AFARĂ.

Bulgarii și Țarulŭ.

„Pester Lloyd“ publică unŭ articolŭ inspiratŭ de ministrulŭ afacerilorŭ străine asupra ultimelorŭ *serbărĭ dela Burgas*, cu ocasia inaugurărrii lucrărilorŭ liniei ferate, care va lega Sofia cu Marea Négră. Autorulŭ articolului face se reiasă, ca o trăsură caracteristică, lipsa orĭ-cărui toastŭ în onórea Țarului liberătorŭ, pe când s'au ridicată toaste în onórea reginei Victoria și a Sultanului.

Acestŭ faptŭ, ḑice autorulŭ oficiosŭ alŭ articolului, póte fi consideratŭ ca unŭ rĕspunsŭ la încercările de împăciuire intreprinse de cătră Rusia, care ceruse ca principale condițiunĭ depărtarea principelui Ferdinand și o atitudine ostilă față de Turcia.

Șahulŭ Persiei în Petersburgŭ.

Șahulŭ Parsiei a sositŭ în 24 Maiu în Petersburgŭ și a fostŭ primitŭ acolo cu mare pompă. Impĕrătésa și marele ducese au primitŭ pe Șahulŭ Persiei în palatulŭ de érnă. După ce Șahulŭ a făcutŭ visită mai multorŭ membri ai casei împĕrătescĭ, s'a datŭ în palatulŭ de érnă unŭ prândŭ de gală, la care au luatŭ parte Impĕratulŭ și Impĕrătésa, membrii familiei împĕrătescĭ, *Șahulŭ*, principele *Nichita alŭ Muntenegrului*, cu prințulŭ moștenitorŭ muntenegrénu *Danolo* și cu fiicele sale, suita Șahului, ambasada persiană, miniștrii și mulțĭ demnitarĭ ai statului. La masă Șahulŭ a ședutŭ la drépta, ér prințulŭ Nichita alŭ Muntenegrului la stânga împĕrătései. Țarulŭ a ridicatŭ unŭ toastŭ în sănĕtatea Șahului. Toastulŭ a fostŭ acompaniatŭ de 21 salve de tunŭ, date din fortăréța Petru și Pavelŭ. Șahulŭ a toastatŭ pentru împĕrătésa.

Alocuțiunea Papei.

In 24 Maiu a. c. s'a întrunitŭ în Vaticanŭ consistoriu. Papa a rostitŭ o alocuțiune, care e ținută într'unŭ tonŭ vehementŭ. Nu se scie, decă se va da publicității. Leone XIII s'a plânsŭ în acéstă alocuția asupra politicei guvernului italianŭ și despre aceea, că guvernulŭ italianŭ toleréză manifestațiile vĕtămătóre pentru scaunulŭ pontificalŭ. Papa a făcutŭ alusiune aicĭ la apropiata desvĕlire a monumentului lui Giordano Bruno. De altă parte Pontificele a datŭ espresiune mulțămirii sale asupra manifestațiilorŭ congreselorŭ catolice în diferitele state, prin carĭ se ține în curentŭ cestiunea privitóre la libertatea scaunului papalŭ. In 24 séra au plecatŭ din Roma trimișii din garda nobililorŭ, carĭ au fostŭ însărcinațĭ de a duce baretulŭ (pălăria) noilorŭ cardinalĭ străinĭ, carĭ au fostŭ numițĭ în consistoriulŭ din acea ḑi.

Convorbirĭ importante.

Corespondentulŭ ḑiarului francesŭ *„Le National“* a avutŭ ḑilele aceste mai multe convorbirĭ importante cu d-lŭ L. Catargiu, P. Carpŭ, G. Cantacuzino, Hitrovo. D-lŭ *Dubais* dorea sĕ vĕdă pe d-lŭ Ionŭ C. Brătianu, dér acéstă intrevedere n'a putută avé locŭ. „Epoca“ reproduce fórte prescurtatŭ părțile cele mai interesante ale intervievurilorŭ corespondentului francesŭ, carĭ suntŭ următórele:

*

D-lŭ Dubail întrebândŭ pe d-lŭ *L. Catargiu*, președintele consiliului de miniștri, decă crede că va pute merge cu Camera actuală, d-lŭ Catargiu a rĕspunsŭ că va căuta sĕ mérgă, și decă Camera ar arĕta sentimente prea rebele, o va disolva și va face alegerĭ la tómnă. D-lŭ Catargiu a asiguratŭ pe d-lŭ Dubail că alegerile vorŭ fi în favorulŭ partidului dela putere și că celelalte fracțiunĭ micĭ și cu puțină importanță nu vorŭ pute avé celŭ mai micŭ succesŭ. De aceea dér, a ḑisŭ d-lŭ Catargiu, voiu ruga Camera sĕ nu fie atâtŭ de ostilă, căcĭ nimicŭ nu mĕ va opri pentru a disolva și disolvarea o posedŭ. Cu noua Cameră ministerulŭ meu va fi pe deplinŭ fortificatŭ.

Corespondentulŭ francesŭ a interogatŭ apoi pe d-lŭ Catargiu asupra politicei exteriόre a cabinetului sĕu și în specialŭ asupra relațiilorŭ României cu Austria și Rusia. Președintetele consiliului a rĕspunsŭ că nicĭ o modificare nu s'a făcutŭ în politica nóstră exterióră. Vomŭ căuta a nu supĕra pe nimenĭ și a fi amicĭ și Austriei și Rusiei. Ar fi o mare imprudență pentru unŭ Statŭ micŭ ca alŭ nostru sĕ aibă înclinărĭ spre unulŭ séu spre celalaltŭ dintre vecinii noștri, a adăugatŭ d-lŭ Catargiu.

In fine corespondentulŭ francesŭ, înainte de a se retrage, pune d-lui Catargiu următórea întrebare: „Ce credeţĭ de d-lŭ Carpŭ?“ „Dér d-sa nu contéză, *c'est un petit monsieur sans importance*“, a rĕspunsŭ riḑêndŭ d-lŭ Catargiu.

*

Câtŭ credeţĭ că va dura actualulŭ cabinetŭ? întrebă pe *d-lŭ Carpŭ* d-lŭ Dubail.

„Sĕu 8 ḑile, sĕu şése lunĭ“, rĕspunse d. Carpŭ.

Apoi d. Carpŭ a expusŭ corespondentului francesŭ peripeţiile venirei şi căderei cabinetului junimistŭ dela putere, precum şi neputinţa absolută a d-lui L. Catargiu de a conduce carulŭ statului pentru unŭ timpŭ mai lungŭ, după părerea d-sale.

*

Directorulŭ „Voinţei Naţionale“ d. G. Cantacusino-Rifoveanu a lăudatŭ partidulŭ colectivistŭ (adecă partidulŭ lui Ionŭ Brătianu) spunêndŭ, că e singurulŭ care are vitalitate, disciplină, şi represéntă idei şi principiurĭ, ér nu persóne. D. Cantacusino a ḑisŭ, că deslegarea situaţiunei depinde de atitudinea liberalilorŭ disidenţĭ ai d-lui Dimitrie Brătianu.

*

Ministrulŭ plenipotenţiarŭ alŭ Rusiei d. Hitrovo a fostŭ de o mare moderaţiune şi de o prudenţă exemplară asupra afacerilorŭ interióre ale României, ḑice d. Dubail. D-sa mai ânteiu a ḑisŭ, că crede în durata cabinetului actualŭ cu tóte că elŭ întêmpină marĭ obstacule. După d-sa tóte se vorŭ arangia în curêndŭ, aşa încâtŭ domnulŭ Catargiu va puté rĕmâné la putere póte mai multŭ de 4 anĭ.

Fortificaţiunile, d. Hitrovo nu le găsesce în folosulŭ ţĕrii. Ele, a ḑisŭ d-sa, suntŭ inutile. Nimenĭ nu va ataca România; şi după d-sa ar fi făcutŭ multŭ mai bine sĕ cheltuiască milióne1e ei pentru altŭ scopŭ. Dér încă odată repetŭ, a ḑisŭ d. Hitrovo, că aceste părerĭ suntŭ personale şi nu vi-le spunŭ decâtŭ findcă aţĭ insistatŭ sĕ sciţĭ opiniunea mea asupra fortificaţiunilorŭ.

—*—

„Naţionalulŭ“ din Bucurescĭ, organulŭ d-lui Catargiu, scrie următórele despre scopulŭ călĕtoriei diaristului francesŭ şi impresiunile, ce le-a primitŭ:

Ḑilele din urmă d-lŭ Dubail, corespondentulŭ ḑiarului *„Le National“* din Parisŭ, a fostŭ în Bucurescĭ, venindŭ din Bulgaria şi Serbia, şi pretutindenĭ a intervievatŭ personagiele însemnate.

Scopulŭ acestei călĕtorii este următorulŭ: In urma schimbărilorŭ de guvern întêmplate în Serbia şi România, lumea politică din Francia şĭ-a închipuitŭ, că evenimentulŭ se datoresce numai unei influinţe exterióre şi adecă influenţeĭ Rusiei, şi că nu causele interne au avutŭ o înriurire hotărîtóre; pentru aceea ḑiarele francese au doritŭ sĕ fiă puse cu desĕvîrşire în curentulŭ situaţiunei din orientulŭ Europei. La Sofia d. Dubail a vĕḑutŭ mai multe personagii de frunte, între carĭ şi pe prinţulŭ Ferdinandŭ, cu care a avutŭ o lungă convorbire.

Impresia generală, culésă de d. Dubail şi pe care o va comunica ḑiarului sĕu, este că schimbarea guvernelorŭ în Serbia şi România se datoresce esclusivamente curentelorŭ populare din amêndouĕ ţĕrile şi că atâtŭ venirea radicalilorŭ în Serbia, câtŭ şi a conservatorilorŭ în România, nu însemnéză o victoriă a iconarilorŭ şi jugănarilorŭ, carĭ au ajunsŭ spaima celorŭ dela „Democraţia.“

Camera nóstră a făcutŭ o fórte bună impresiune asupra ḑiaristului parisianŭ. Atâtŭ ţinuta, câtŭ şi atitudinea deputaţilorŭ, câtŭ şi chipulŭ în care se urméză desbaterile l'au făcutŭ sĕ declare, că acesta'i unŭ parlamentŭ cu totulŭ occidental şi fórte multŭ deosebitŭ de parlamentele serbe şi bulgare, a cărorŭ aparenţă este cu totulŭ orientală.

Dintre monumentele nóstre publice, palatulŭ Atheneului i-a plăcutŭ cu deosebire, declarândŭ, că unŭ asemenea monumentŭ ar face cea mai bună figură chiar la Parisŭ.

De aci d. Dubail era hotărîtŭ ca sĕ mérgă în Vestfalia, apoi în Silesia şi în sfêrşitŭ în tóte provinciile germane, carĭ suntŭ bântuite mai multŭ de grevele uvriere. D-sa va merge acolo, atâtŭ ca representantŭ alŭ ḑiarului sĕu, câtŭ şi alŭ ḑiarului americanŭ New-Jork-Herald.

SCIRILE ḐILEI.

„Associaţiunea naţională aradană pentru cultura poporului românŭ“ a alesŭ cu unanimitate de preşedinte alŭ adunării generale, pentru noulŭ periodŭ de 3 anĭ, pe P. S. Sa D lŭ episcopŭ Ioanŭ Meţianŭ, de vice-preşedinte I. pe Sigismundŭ Popoviciu, preş. trib. din Solnocŭ, ér de vice-preş. II pe Jeroteiu Beleşiu, vicarŭ episcopescŭ în Oradea-mare. Associaţiunea a numĕratŭ în anulŭ trecutŭ 71 membrii ordinarĭ, 19 fundatorĭ şi a dispusŭ de o avere de 2404 fl. 27 cr.

***

Tarifulŭ după zone. Consiliulŭ de miniştri a primitŭ definitivŭ propunerea ministrului de comunicaţiune Baross, de a se introduce tarifulŭ după zone pe tóte liniile căilorŭ ferate de statŭ. O comisiune a ministerului de comunicaţiune a stabilitŭ tarifulŭ şi tipăriturile aceluia suntŭ deja sub presă. In sensulŭ acestui tarifŭ, care va intra în vigóre dela 1 Augustŭ n. c., dela Cluşiu până la Budapesta suntŭ 4 zone, cea dintâiu de 50 chilometri, a doua de 150, a treia de 300 şi a patra de 500 chilometri. Dela Cluşiu până la Budapesta prin 4 zone, preţurile de călĕtoriă suntŭ: cl. I 10 fl., cl. II 7 fl., cl. III 4 fl. Braşovulŭ este în a cincea zonă; dela Braşovŭ până la Budapesta preţurile suntŭ: cl. I 13 fl., cl. II 9 fl. şi cl. III 6 fl. Dela orĭ-care staţiune dintr'o zonă până la orĭ-care altă staţiune din altă zonă preţulŭ e unulŭ şi acelaşŭ. Ministrulŭ Băross are de gândŭ sĕ introducă, după câtŭ ii stă în sfera sa de activitate, tarifulŭ după zone şi pe alte căi ferate. Aşa în dreptulŭ de concesiune ce s'a datŭ de curêndŭ liniei ferate Deşiu-Zelau se ḑice apriatŭ, că acéstă cale ferată are sĕ priméscă tóte schimbările ce se vorŭ face la liniile căilorŭ ferate de statŭ.

***

Strada Pavelŭ în Oradea-mare. Cetimŭ în „Familia“: Ḑilele trecute s'a presentatŭ la P. S. părintele episcopŭ Michailŭ Pavelŭ o deputaţiune a oraşului Oradea-mare, care, în frunte cu primarulŭ Fr. Sal, a mulţămitŭ Il. Sale pentru generosulŭ darŭ de 10,000 fl. făcutŭ oraşului pentru a înlesni procurarea de apă bună de bĕutŭ; împărtăşindu-i totodată, că dreptŭ recunoscinţă, representanţa orăşenéscă a decisŭ, ca „Strada de mijlocŭ“, de lângă reşedinţa episcopéscă, de-acuma înainte sĕ se numéscă „Strada Pavelŭ“, şi rugându-lŭ sĕ nu refuse acéstă distincţiune. P. S. S. a mulţămitŭ pentru onórea ce i-se face şi a asiguratŭ pe membrii deputaţiunei, că şi'n viitorŭ va îngriji de progresulŭ oraşului, alŭ cărui cetăţênŭ este. Intr'aceste pe fosta „Stradă de mijlocŭ“ s'a afişatŭ inscripţiunea nouă: „Strada Pavelŭ.“

***

Constituţionalismŭ maghiarŭ. Din Sátoralya-Ujhely se scrie următórele cu datulŭ de 21 l. c.: Deputaţii Bernat, Kass şi Vályi facŭ propagandă personală în întregŭ cerculŭ electoralŭ pentru candidatulŭ oposiţiei. Erĭ s'a întêmplatŭ la Caso o bătaiă şi unŭ măcelŭ mare între ambele partide, şi unŭ aderentŭ alŭ partidului guvernamentalŭ a fostŭ omorîtŭ.

***

10 Maiu în Parisŭ. Unŭ Te-Deum s'a celebratŭ în 10 (22) Maiu la biserica românéscă din Parisŭ cu ocasia aniversării încoronării regelui Carolŭ alŭ României. Ministrulŭ României domnulŭ Alexandri presida la ceremoniă, avêndŭ alăturea de dênsulŭ pe domnii Bengescu şi Pătraşcu. Mulţimea era numĕrósă. Ofiţerii românĭ şi membrii colonialĭ asistau la oficiu. După améḑĭ a fostŭ recepţiune la d-lŭ Alexandri şi audiţiune de lăutarĭ, carĭ au executatŭ diferite bucăţĭ. D lŭ Alexandri a ridicatŭ unŭ toastŭ pentru Francia şi pressa francesă, pentru gloria marei naţiunĭ, totdéuna ilustră, admirată, de temutŭ, ospitalieră.

***

Contrabandă cu fete. In anulŭ trecutŭ poliţia din locŭ pedepsise cu 25 fl. şi 3 ḑile arestŭ pe unŭ individŭ de aci pentru contrabandă cu fete în România. Acésta sentinţă a fostŭ întărită de instanţa a doua. Pedepsitulŭ făcŭ apelŭ la ministrulŭ de interne, care însĕ a ridicatŭ pedépsa la 300 fl. şi 2 lunĭ închisóre.

***

Din Bucovină. „Academia ortodoxă“ din Cernăuţĭ şĭ-a ţinutŭ conferinţa sa solemnă şi a avutŭ bunŭ succesŭ. Au luatŭ parte, pe lângă unŭ publicŭ numĕrosŭ şi alesŭ, Escelenţa Sa bar. Pino, guvernorulŭ ţĕrii, precum şi Prea cuvioşiile lorŭ archimandriţii: Ciupercoviciu, Calinescu şi Cobuz. Inaltŭ Preasânţia Sa părintele metropolitŭ Dr. Andreeviciu Morariu petrece în Viena, unde ia parte la conferinţele senatului imperialŭ.

***

Escursiunea statului majorŭ generalŭ. Din Crosno în Galiţia se scrie cu data de 20 Maiu n.: Oraşelulŭ nostru se pregătesce a primi pe archiducii Albrecht şi Frideric, carĭ sosescŭ în ḑilele acestea aicĭ, însoţiţĭ de ministrulŭ de rĕsboiu fzm. br. Bauer şi de şefulŭ statului majorŭ generalŭ fzm. br. Beck cu 20 de oficerĭ, în escursiune de statŭ majorŭ generalŭ.

***

Staţiune mărită. In urma construirii fabricei de zacharŭ de lângă Bodŭ, staţiunea cu acestŭ nume a căii ferate a fostŭ mărită. La 21 Maiu s'a făcutŭ inspecţia administrativă a liniei până la fabrică.

Sinodulŭ eparchialŭ din Caransebeşŭ.

Convocatŭ pe Dumineca Tomii, 16 Aprilie 1889

Şedinţa VI, 19 Aprilie 1889.

La propunerea raportorului comisiunei financiare despre ştergerea unei sume de 882 fl. 17 cr. din partea debitorului I. Panaiotŭ respective a Dr. Ioanŭ Maiorŭ din Lugoşŭ, sinodulŭ ia următorulŭ conclusŭ: findŭ stergerea pe deplinŭ motivată, sinodulŭ eparchialŭ o încuviinţéză, reservându-şĭ însĕ dreptulŭ de regresŭ faţă de diecesa aradană.

Se presintă raportulŭ consistoriului diecesanŭ despre cumpĕrarea unei case în Caransebeşŭ, în preţŭ de 13,015 fl. carele se propune a se lua spre sciinţă.

Petiţiunea preotului din Berinĭ Ioan Stefănescu în causa predării sesiunei parochiale reduse în folosinţa sa pe 3 anĭ cu o arendă anuală de jumĕtate din preţulŭ de până aci, se derivă consistoriului diecesanŭ la propunerea referintelui comisiunei financiare spre competenţă pertractare. — Se primesce.

Preotulŭ din Ferendia Luca Lăzărescu se rógă spre a i-se da sesiunea parochială redusă pentru îmbunĕtăţirea dotaţiunei sale. La propunerea comisiunei sinodulŭ decide: a transpune petiţiunea cons. diec. spre competenţă pertractare.

Faţă de petiţia protopresbiterului Alexandru Ioanoviciu din Jebelŭ, în care se rógă a se lua în bugetulŭ diecesei întréga sumă de 200 fl. ce-i compete ca pauşalŭ protopopescŭ, la propunerea comisiunei financiare sinodulŭ ia următorulŭ conclusŭ:

Pauşalulŭ protopopului petentŭ este luatŭ în bugetulŭ pro 1890 în suma întrégă şi decă petentele va provedea şi agendele, ce până aci le îndeplinesce un comisarŭ consistorialŭ, atuncĭ, precum de sine se înţelege, suma de 50 fl. ce-i primia comisariulŭ din pauşalulŭ de 200 fl. încă are a se distribui petentelui.

Asupra rugărei comisiunei bisericescĭ, din Varadia, de a i-se erta din partea sinodului eparchialŭ suma de 200 fl. ce s'a datŭ comunei petente ca imprumutŭ din fondurile diecesane, se face propunerea, a-se deriva acéstă petiţie consistoriului diecesanŭ spre competenţă pertractare. Sinodulŭ primesce propunerea comisiunei financiare.

Rugarea preotului din Birda Ioanŭ Ionescu pentru de a i-se da spre folosinţă sesiunea parochială redusă cu preţulŭ de jumĕtate din venitulŭ catastralŭ, la propunerea comisiunei financiare sinodulŭ otăresce: a o deriva consistoriului diecesan spre competenţă pertractaiu-

Raportorulŭ comisiunei speciare deputatulŭ Constantinŭ Rădulescu referândŭ asupra propunerei deputatului Ioanŭ Roşu ca alinea 2 din § 8 din regulamentulŭ pentru administrarea şi controlarea averei diecesei sĕ se modifice într'acolo, ca cumpărarea vre-unei realităţĭ din partea Consistoriului ca senatŭ epitropescŭ sĕ devină perfectă numai după aprobarea aceleia din partea consistorului plenarŭ propune, ca alineatulŭ 1 alŭ regulamentului sĕ se întregéscă în următorulŭ chipŭ:

„Şi pe basa acestorŭ date, cu atragerea fiscului consistorialŭ compunêndŭ contractulŭ, îlŭ aşterne consistorului plenarŭ spre aprobare, şi când ar fi a se licita la vre-o realitate asupra condiţiunilorŭ e a se precousulta în consistoriulŭ plenarŭ.“

Faţă de propunerea comisiunei deputatului Coriolanŭ Bredicenŭ propune şi sinodulŭ decide următórele: Propunerea deputatului Iónŭ Roşu ţintindŭ schimbarea unei dispositiunĭ din regulamentulŭ pentru administrarea şi controlarea averei diecesei, aceea se transpune Ven. Cons. diecesanŭ cu inviaţiunea, ca atâtŭ în meritulŭ propunerei, câtŭ şi alŭ eventualelorŭ scăderĭ esperiate, sĕ presinte sinodului proximŭ eparchialŭ propunerĭ detaiate, éră şi până atuncĭ sinodulŭ actualŭ sistéză cumpărările de realităţĭ.

Comisiunea petiţionară la petiţiunea preotului din Gherbovăţŭ Maximŭ Novacovicĭ, în carea cere unŭ ajutorŭ protopopescŭ, la propunerea comisiunei de banĭ, propune şi sinodulŭ decide: a se deriva acéstă rugare Consistoriului diecesanŭ spre posibilă luare în considerare.

Comisiunea bisericéscă prin raportorulŭ ei Dr. George Popoviciu presintă petiţia învĕţătorului din Comorisce, Teodor Feier, prin carea se rógă e se decide luarea procesului sĕu divorţia'ŭ dela scaunulŭ protopopescŭ alŭ Vêrşeţului şi a se însărcina cu întregirea şi finirea lui scaunul protopopesc al Caranşebeşului,— propune: a se deriva acéstă rugare Consistoriului diecesanŭ spre competentă afacere. —Propunerea comisiunei se primesce.

Totŭ acelaşŭ raportorŭ la rugarea mai multorŭ locuitorĭ din Petrovoselo, pentru resolvirea protestelorŭ şi rugărilorŭ, subşternute Consistoriului diecesanŭ propune: a se deriva Consistoriului diecesan spre competenţă afacere.— Se primesce.

La rugarea mai multorŭ parochienĭ din Orşova-veche pentru de a se dispune esmiterea unei comisiunĭ învestigătóre spre a cerceta mai rigorosŭ mai multe abusurĭ şi fără de legĭ comise, comisiunea bisericéscă propune şi sinodulŭ decide, a transpune rugarea consistoriului diecesanŭ spre competenţă pertractare.

Asupra petiţiei preotului din Topleţŭ Stefanŭ Pavloviciu pentru repunerea sa în oficiu, la propunerea comisiunei sinodulŭ decide: a se deriva Consistoriului diecesan spre competenţă afacere.

Raportorulŭ comisiunei financiare subşterne sinodului eparchialŭ ordinariu a anului 1889 diurnele şi viaticele deputaţilorŭ eparchialĭ în sumă de 1007 florinĭ 96 cr. şi cere încuviinţarea acestei sume.

Sinodulŭ aprobă spesele cuprinse în conspectŭ cu 1007 fl. 97 cr. autorisândŭ cassa a solvi la respectivii domnĭ deputaţĭ sumele specificate în conspectŭ.

Terminându-se agendele sinodului acestuia, Prea Cuvioşia sa părintele protosincelŭ, ca preşedinte al sinodului eparchialŭ, mulţămindŭ în terminĭ călduroşĭ şi aleşĭ deputaţilorŭ sinodalĭ pentru zelulŭ şi activitatea cu care au binevoitŭ a concurge la resolvarea multorŭ afacerĭ, prin care se tinde la promovarea luminării şi a binelui poporului şi a bisericei nóstre, — declară de închisă sesiunea a doua a periodului VII alŭ sinodului nostru eparchialŭ.

Deputatulŭ Mihaiu Popoviciu în numele deputaţilor sinodalĭ aduce viuă mulţămire Prea Cuvioşiei Sale părintelui protosincelŭ pentru spiritulŭ conciliatorŭ, ce s'a dovedităŭ în sesiunea acésta între deputaţii sinodului, ce este a se atribui mai cu sémă preşedintelui, carele în cunóscere deplină a caselorŭ puse la or-

dinea ḑilei şi a împrejurărilorŭ din acéstă diecesă, cu tactŭ, esperienţă şi multă înţelepicune a condusŭ şedinţele sinodului actualŭ; decĭ bucurându-se, că pe timpulŭ vĕduviei acestei eparchii, a cădutŭ sórtea pe Pré Cuvioşia Sa de a duce acéstă sarcină onorifică, între vii urărĭ de „sĕ trăéscă Prea Cuvioşia Sa Părintele protosincelŭ Filaretŭ Musta“, deputaţii sinodului eparchialŭ părăsescŭ sala şedinţelorŭ.

O scrisóre poetică.

M. S. Regina Românici Elisabeta a adresatŭ directorului dela *„Revue felibreenne“* următórea scrisóre:

Domnule,

„Am cititŭ c'o vie emoţiune paginele ce 'mĭ-au fostŭ dedicate din revista d-vóstre. Ele n'au făcutŭ decâtŭ sĕ reînoiască părerile mele de rĕu, că n'am pututŭ sĕ facŭ aripĭ, pentru a mĕ găsi în mijloculŭ tuturorŭ acelorŭ poeţĭ atâtŭ de simpaticĭ ş'atâtŭ de plinĭ de căldură! Am fi făcutŭ sĕ reînvie *evulŭ mediu* fără greutate, pentrucă timpŭ nu există. Elŭ este o invenţiune a nóstră, ăştia efemerĭ oţeliţĭ, carĭ trecemŭ peste apă, credĕndŭ că trecemŭ malulŭ. Din punctulŭ de vedere alŭ lui Archimede, nu e nicĭ timpŭ, nicĭ spaţiu şi nu e vorba decâtŭ d'o óre-care doză de imaginaţie pentru a fi fostŭ pretutindenĭ. Am fostŭ printre d-vóstră cu totŭ sufletulŭ. Numai acei carĭ au inventatŭ sĕrmanele regine nu înţelegŭ pe Archimède! Ei au luatŭ bucăţĭ de creióne roşii şi au strioatŭ globulŭ prin totŭ felulŭ de linii pe carĭ le-au numitŭ frontiere, limite, marginĭ, tóte cuvinte fantastice, carĭ nu există pentru poetŭ! Der pentru regine! Ecă pentru ce nu voescŭ sĕ fiu regină decâtŭ a unei republice.

„Aşteptândŭ acéstă ḑi fericită, primiţĭ mulţămirile mele, rugându-vĕ a simţi emoţiunea vocei mele prin aceste linii recĭ şi neîndestulătóre.

(ss) **Elisabeta.**

Unŭ vestitŭ procesŭ în America.

Ḑiarele americane anunţă următórele: Mr. Washington Irving Bishop, mult cunoscutulŭ cetitorŭ de gândurĭ şi prestidigitatorŭ, pe când se afla în clubulŭ Lamb, în mijloculŭ unui publicŭ numerosŭ, căutândŭ a ghâci unŭ cuvêntŭ ce'l cugeta o persónă, cădŭ deodată la pămêntŭ şi fu apucatŭ d'o catalepsiă histerică. El fu adusŭ acasă la elŭ şi pusŭ în patŭ, unde i se dĕdură îngrijirile medicale. In urma acestorŭ îngrijirĭ elŭ îşĭ veni în fire, der la orele 4 de diminéţa avŭ unŭ nou accesŭ de catalepsie şi cu tótă întrebuinţarea de baterii electrice, starea lui deveni din ce în ce mai rea şi la orele 12 a. m. îşĭ dete cea din urmă a lui suflare.

Soţia lui Bishop pretinde acuma, că soţulŭ ei a fostŭ ucisŭ de medicii, carĭ s'au aruncatŭ asupra cadavrului, ca nisce corbĭ flămândĭ, sĕ-i facă autopsia.

Ca dovadă aduse aceste analóge ce i-s'au întêmplat soţului ei în mai multe rêndurĭ şi din a cărorŭ cause se părea, că e mortŭ. Intr'o ḑi cădu într'unŭ acces, care dură 48 de ore.

Medicii însĕ darnicĭ, ca prin posesiunea creerului soţului ei pentru interese sciinţifice, s'au grăbitŭ sĕ-i facă autopsiă, cu tóte că elŭ era viu. Ea mai ḑice, că nicĭ una din rudele predigistatorului n'a avutŭ măcarŭ timpulŭ necesarŭ sĕ vie şi sĕ oprescă pe doctorĭ în zorulŭ lorŭ de a diseca trupulŭ.

Insuşĭ Irving Bishop, când era încă în viéţă, spunea şi a scrisŭ chiar prin testamentŭ, că doresce ca după mórtea lui sĕ nu-lŭ disece, căcĭ se póte întêmpla sĕ nu fi muritŭ pe deplinŭ, după cum de esemplu s'a întêmplatŭ în casulŭ de faţă.

Doctorii îşĭ justifică pripirea şi grăbirea lorŭ, ḑicêndŭ că creerulŭ lui Bishop presintă pentru sciinţa medicală unŭ interesŭ din cele mai marĭ.

In urma cercetărilorŭ, ce s'au făcut, s'a constatatŭ că mai toţĭ membri familiei decedatului prestidigistatorŭ suferŭ de accese cataleptice.

Muma cetitorului gândurilorŭ omenescĭ ḑice în acéstă privinţă:

„Şi eu sunt aplecată la asemenea atacurĭ, ca şi fiiulŭ meu, ce suferea des de ele. Cadĭ într'o stare că audŭ şi veḑŭ tóte, der că nu pot vorbi şi nicĭ a mĕ mişca. Suntŭ deja acum câţĭ-va anĭ, de când mi s'a întêmplatŭ sĕ cadŭ într'o asemenea letargiă, neputĕndu-mĕ scula mai bine de 6 ḑile. Vedeamŭ cum mi-se făceau pregătirile de îmormêntare, dér nu mĕ puteamŭ mişca. Ceea ce însĕ mĕ scăpa fu îndărătnicia fratelui meu mai mare, care se ruga de mulţime sĕ nu mĕ îngrópe. Steteamŭ întinsă şi ascultamŭ tóte. A şeptea ḑi mi-am revenitŭ în fire, dér frica ce am simţit'o a lăsatŭ urme neşterse în sănĕtatea mea“.

După câtŭ se vede, doctorii au păţit'o şi încă cum? Soţia prestigitatorelui cere nu sciu câte sute de dolarĭ dela numiţii doctorĭ, plusŭ ca sĕ fiă condamnaţĭ la pedépsă după legea penală, pentru omorŭ involuntarŭ şi prin nedibăciă.

Literatură.

Familia, ḑiarŭ beletristicŭ literarŭ, apare în Oradea-mare în fiă-care Duminecă şi costă pe anŭ 10 fl. seu 25 lei, pe ¼ anŭ 2 fl. 70 cr. Redactorŭ şi editorŭ: *Iosifŭ Vulcanŭ.* — Nr. 20 dela 14 (26) Maiu nou conţine: Moştenitorulŭ tronului românŭ (textŭ şi portretulŭ lui); In sneurişŭ (novelă), de I. V. Paşcanŭ; Trei parale, de Th D. Speranţia; Pacea dela Pozarevacŭ. de O. Lugoşianu; Curierŭ literarŭ, de Ioanŭ Russu; Ţiganulŭ la naşu-sĕu, de Gr. Sima alŭ lui Ionŭ; Din viéţa de Bucurescĭ (Representaţiunile d-nei Iudicŭ) de A. C. Şorŭ; Literatură şi arte; Teatru şi musică; Ce e nou?; Posta Red.; Călindarulŭ sĕptĕmânei.

Amiculŭ Familiei, diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ literarŭ cu ilustraţiunĭ; apare în Gherla la 1 şi 15 a fiă-cărei lunĭ în mărime de câte 2—3 cóle, şi costă pe anŭ 4 fl., pentru România pe anŭ 10 francĭ. Anulŭ XIII. Proprietarŭ, Redactorŭ şi Editorŭ *N. F. Negruţiu.* — N-rulŭ 10 dela 15 Maiu conţine: Cugetărĭ despre valórea şi desvoltarea caracterului (urmare), de Dr. Gr. Silaşi; Influinţa mândriei [novelă originală], de Paulina C. Rovinarŭ; Piţulucŭ (ilustraţiune); Tóte-şĭ au menirea; Ce-i mai frumosŭ [poesii], de Georgiu Simu; Minunea minunilorŭ, novelă (urmare); Prin mórte la victoriă (comediă într'unŭ actŭ), localisată de Irina Sonea n. Bogdanŭ; Diverse. Bibliografiă.

Convocare.

In sensulŭ conclusului comitetului nostru dela 14 Februarie n. a. c. despărţĕmêntulŭ alŭ XVII alŭ Associaţiunei trans. pentr. liter. rom. şi cult. poporului rom. îşĭ va ţine adunarea sa generală din éstŭ anŭ *la 11 Iunie n. a. c. 10 ore a. m. în comuna Idicelŭ*, la care adunare suntŭ învitaţĭ toţĭ membrii despărţĕmêntului, precum şi toţĭ doritorii de progresarea literaturei şi culturei poporului românŭ, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, fiind-că în acea adunare se vorŭ decerne unele premii şi se vorŭ ceti disertaţiunĭ.

Programa se va împărţi în ḑiua adunărei.

Comitetulŭ despărţĕmêntului XVII.

Reghinŭ, la 26 Maiu n. 1889.

Patriclu P. Barbu directorŭ. **Dr. Ales. Todea** m. p. cassarŭ.

Severŭ Barbu m. p. secretarŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Berlinŭ, 27 Maiu. Regele Umberto împreună cu prinţulŭ moştenitorŭ alŭ Italiei au plecatŭ la 9½ séra *incognito* de aicĭ. De aceea n'a fostŭ nicĭ gardă de onore la gară. Regele Italiei îşĭ luă rĕmasŭ bunŭ dela Impĕratulŭ în modulŭ celŭ mai cordialŭ. Impĕratulŭ a datŭ mâna de repeţite orĭ ministrului Crispi. La plecare mulţimea, fórte mare, a eruptŭ în strigărĭ de „ura!“

Roma, 27 Maiu. Ministrulŭ-preşedinte Crispi a adresatŭ către representanţii Italiei în străinătate o circulară telegrafică, în care desminte categoricŭ, că Regele Umberto are intenţiunea de a petrece pe împĕratulŭ Germaniei la Strassburg. Foile de séra declară unanimu, că acéstă scire a fostŭ scornită numai ca o manevră de bursă.

Belgradŭ, 27 Maiu. Partida progresistă a ţinutŭ întrunire, care a fostfórte iritată şi turburată. Poporulŭ a insultatŭ adunarea aruncândŭ cu petrii asupră-i, precum şi asupra gendarmilorŭ, carĭ au datŭ focŭ. Au fostŭ mai mulţĭ răniţĭ. Guvernulŭ a luatŭ mĕsurile cele mai energice.

Kladuo (Boemia), 27 Maiu. Ḑiua de ierĭ a fostŭ liniştită cu tóte că lucrătorii s'au adunatŭ toţĭ la unŭ locŭ cu femei cu totŭ. Negociările de împăcare se continuă.

DIVERSE.

Unŭ bĕtrânŭ de 116 anĭ. In comuna Hârlău, judeţulŭ Botoşanĭ, — i-se scrie „Românului“ — muri ḑilele trecute bĕtrânulŭ preotŭ Lupuşorŭ, în etate de 116 anĭ. Totŭ în acéstă ḑi muri şi preotésa lui, de aprópe 90 de anĭ. Dênşii câtŭ erau în viéţă nutriau viuă dorinţă şi se rugau mereu, ca sĕ móră şi sĕ fiă îmormêntaţĭ chiar în aceeaşĭ ḑi.

După câtŭ se vede, dorinţa le fu îndeplinită. Preotulŭ muri mai întêiu dimineţa, şi-apoi preotésa, de durere, se vede, îşĭ dete ultima suflare, chiar peste unŭ ceasŭ. Fiiulŭ lorŭ, care e institutor la Neamţŭ, fu încunosciinţatŭ îndată şi a doua ḑi şi sosi în Hârlău spre a asista la ultima îngrijire ce trebuĭ sĕ se dea părinţilorŭ sĕi. In acestŭ scopŭ se adunaseră mai bine de 10 preoţĭ din comunele învecinate cu oraşulŭ Hârlău, carĭ oficiară serviciulŭ lugubru. O mulţime mare, mai totŭ oraşulŭ, se grăbi a însoţi la mormêntŭ rĕmăşiţele mortuare ale acestorŭ doi bĕtrânĭ, carĭ erau iubiţĭ şi veneraţĭ şi de micŭ, şi de mare. Preotulŭ Lupşorŭ era unŭ esemplu de onestitate, unŭ modelŭ de virtute şi poseda o inimă curatŭ îngerescă. De câte orĭ, credeţĭ iubiţĭ cetitorĭ, nu ne stringea acestŭ bĕtrânŭ venerabilŭ, pe noi ceştĭ mai tinerĭ, sĕ ne spuie de pe vremile ce le-a apucatŭ elŭ. Ah, sĕ-lŭ fi vĕḑutŭ şi auḑitŭ cu ce entusiasmŭ şi focŭ ne spunea de pe vremea Turcilorŭ, de pe vremea Volintirilorŭ şi din epoca cea neagră a Românieĭ, din vremea domniei Grecilorŭ la noi în ţéră. Ne mai spunea cum era viéţa în vechime, cum mijlócele de traiu erau mai ieftine şi se câştiga şi mai uşorŭ. De multe orĭ nu-mĭ venea a-lŭ crede când începea sĕ-mĭ spue că'şĭ aduce aminte de acele timpurĭ, când o vacă sĕ vindea cu trei francĭ, unŭ viţelŭ cu unŭ leu şi optŭ, o pâne 4 parale; ér o oca de vinŭ prima de Cotnarĭ, — fain, cum îi ḑicea elŭ — cu 2 parale. Dér ce folosŭ, ne adăuga elŭ,

Decă pânea-i mare, —
Şi nu mai potŭ de supĕrare,

şi parcă bĕtrânulŭ ar fi voitŭ sĕ spue împreună cu poetulŭ popularŭ:

Cine a îndrăgitŭ streinii
Mânca-i-ar inima cânii,
Casa pustia
Femeia vĕduvia
Şi copiii nemernicia.

Şi cu câtŭ ne spunea, şi cu câtŭ se înfierbênta frumosŭ-povestitorulŭ, cu atâta îmĭ plăcea sĕ-lŭ ascultŭ mai multŭ. Dér acuma? Acuma nu mai e intre noi, elŭ s'a dusŭ pe acelaşĭ drumŭ bătutŭ de atâţia şi atâţia; ni-a rĕmasŭ dela elŭ, ce-i dreptŭ, numai o amintire dulce, care nu se va şterge din memoria nóstră.

Statua lui Bruno Giordano. In luna viitóre, la 10 Iunie, se va inaugura pe Campo de Fiorin, la Roma, statua renumitului Bruno Giordano. Statua va fi ridicată totŭ în acelŭ locŭ unde la 1600 Giordano a fostŭ arsŭ de viu. Deja se facŭ pregătirĭ pentru ca acéstă solemnitate sĕ se fácă cu cea mai mare pompă. Discursulŭ de inaugurare va fi rostitŭ de profesorulŭ Bovio, ér cu o ḑi mai înainte de inaugurare d. Trezza, profesorŭ dela Florenţa, va ţiné o conferinţă asupra vieţii lui Giordano, descriindŭ totodată şi operile şi întréga lui carieră şi sfĕrşitŭ de martirŭ. Statua este făcută din marmură albă de către sculptorulŭ renumitŭ Hector Ferrari şi şi se ḑice, că artistulŭ dă prin acéstă statuă lumei una dintre cele mai reuşite cap'o de operă.

Giordano Bruno, filosofulŭ, a fostŭ precursorulŭ sistemelorŭ nouĕ ateistice. Elŭ a trăitŭ în secolulŭ alŭ 16-lea, s'a născutŭ la Nola în Italia, a fostŭ dominicanŭ, dér a trebuitŭ sĕ fugă din ţéră din causa părerilorŭ sale eterodoxe, la 1580 se născu certă între elŭ şi calviniştĭ în Geneva. După aceea Giordano Bruno ţinŭ prelegerĭ în Parisŭ, merse apoi la Londra, ţinŭ în Wittenberg prelegerĭ dela 1586—88 şi se întórse la 1592 în Italia unde la 17 Febr. 1600 a fostŭ arsŭ pe rugŭ în Roma, ca ereticŭ. Cele mai însemnate scrierĭ ale sale suntŭ cele metafisice între carĭ „della causa principio eduno“ (Venetia 1584); „del infinito universi e mondi (Venetia 1584).

O nestimată. La esposiţiunea din Parisŭ figurézá unŭ diamantŭ enormŭ botezatŭ Imperialulŭ. Provine din ocnele din sudulŭ Africei, de unde fu estrasŭ în 1885. Minunatulŭ diamantŭ, pe care l'au comparatŭ cu vestitulŭ Ko-I-Noor alŭ coronei Engliterii şi cu Regentulŭ coronei franceso, în momentulŭ acesta, depusŭ la Luvru, este proprietatea mai multorŭ exposanţĭ. După dorinţa exprimată de mai mulţĭ giuvaergii din Parisŭ, o comisiune, presidată de d. Saglio, membru alŭ institutului, s'a transportatŭ la Luvru şi a comparatŭ Imperialulŭ cu Regentulŭ. Comissiunea a constatatŭ, că nestimata adusă la esposiţiune e mai mare şi mai grea decâtŭ Regentulŭ. Este asemenea şi de mai bună calitate. In Inventarulŭ pietrelorŭ preţióse din 1791 preţuia Regentulŭ cu 12 milióne de francĭ. Se póte decĭ atribui Imperialului o valóre aproximativă dela 15 până la 18 milióne.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 27 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.37	Vĕnd.	9.40
Argintŭ românescŭ -	„	9.35	„	9.37
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.38	„	9.40
Lire turcescĭ - - -	„	10.58	„	10.62
Imperialĭ - - - -	„	9.58	„	9.62
Galbinĭ .	„	5.50	„	5.58
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	125.	„	126.
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Maiu st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	102.20
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	97.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	142.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.75
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	128.
Renta de hârtiă austriacă - - - -	85.95
Renta de argintŭ austriacă - - - -	86.15
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.40
Losurĭ din 1860 - - - - - - -	144.25
Acţiunile băncei austro-ungare - -	909.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	317.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	307.50
Galbenĭ impĕrătescĭ- - - - - - -	5.60
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.39½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	57.90
Londra 10 Livressterlinge - - - -	118.30

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Ad. 1571—1889.
tkvi. 78,1

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Furnica Oprea Nicolaie végrehajtatónak Măzgăreanu George s neje szül. Spuderca Paraschiva végrehajtást szenvedő elleni 222 frt. 40 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék területén Brassoban fekvő a brassoi 3618 számu telekkönyvben A-|-4664 és 4665 hr. szám alatt foglaltt ingatlanokra az árverést 1200 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az *1889 évi Iunius hó 4-ik napján délelőtt 10 orakor* alolirt telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 120 forintot készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó 1889 évi Február hó 20-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenu acceleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladany	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vințulŭ de susu	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușŭ	2.26			11.55
Crăciunelu	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișora	5.45			3.59
Hașfaleu	6.12			4.32
Homorodu	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timișu	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu acceleratu	Trenu mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Hașfaleu	8.36		10.24	
Sighișóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașu	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiușu	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uiora	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădășelŭ	6.58			8.36
Gihrbău	7.14			9.02
Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenu omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotŭ		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușu	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradu	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișórá	9.10

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.06
Lómneșŭ	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneșŭ	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ sășescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutu	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ sășescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Pisk)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	11. 0

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.40
Țagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistrița	— —

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	
Țagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕșu-Ludoșu	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză orele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.